

LAKS-monitor 2022

ONDERZOEKSVERANTWOORDING

Onderzoek in opdracht van LAKS

Danny Brukx | Anja van den Broek | Josien Lodewick | Tessa Termorshuizen

LAKS-monitor 2022

Onderzoeksverantwoording

Danny Brukx, Anja van den Broek, Josien Lodewick & Tessa Termorshuizen

Mei 2022

© 2022 ResearchNed Nijmegen in opdracht van het LAKS. Alle rechten voorbehouden. Het is niet geoorloofd gegevens uit dit rapport te gebruiken in publicaties zonder nauwkeurige bronvermelding. ResearchNed is ISO-gecertificeerd en voldoet daarmee aan de Europese standaarden voor kwaliteitsmanagementsystemen (NEN-ISO 9001:2015), de internationale normen voor markt, opinie- en maatschappelijk onderzoek (NEN-ISO 20252:2019) en de standaarden voor informatiebeveiliging (NEN-ISO 27001:2017).

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Inleiding	4
1.2	Deskundigenpanel	4
1.3	Leeswijzer	4
2	Vragenlijst	5
3	Veldwerk	6
4	Respons	8
4.1	Respons	8
4.2	Datacleaning	8
4.3	Analyse non-respons	10
4.4	Weging	10
5	Cluster- en afzonderlijke vragen	12
6	Rapportages met resultaten	15
6.1	Instellingsbestanden en -rapportages	15
6.2	Online rapportage	15
6.3	Landelijk rapport	15
6.4	Gebruik data door derden	16
7	Effect van corona op het gegeven rapportcijfer voor de school	17
8	Vragen aan deskundigenpanel	20
	Bijlage I: Vragenlijst LAKS-monitor 2022	21
	Bijlage II: Netto respons per school LAKS-monitor 2022	28
	Bijlage III: Overzicht opgenomen figuren en tabellen	31
	Bijlage IV: Literatuur	32

1 Inleiding

1.1 Inleiding

Voor het Landelijk Actie Komitee Scholieren (LAKS), een organisatie die opkomt voor de rechten en belangen van alle scholieren in het Nederlandse voortgezet onderwijs, stond het schooljaar 2021-2022 onder andere in het teken van de LAKS-monitor. Deze tevredenheidsmeting is gesubsidieerd door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en ook de zevende editie werd uitgevoerd door onderzoeksbureau ResearchNed uit Nijmegen.

Via een online enquête konden middelbare scholieren van alle onderwijstypen en leerjaren hun mening geven over uiteenlopende onderwerpen die voor hen op schooldagen aan de orde kunnen zijn. In het vervolg van dit verantwoordingsdocument wordt uiteengezet wat de planning van het onderzoek was, hoe de responsdata zijn verwerkt en wat de besluitvorming hieromtrent was.

1.2 Deskundigenpanel

Om de gehanteerde werkwijzen bij het analyseren van de vergaarde gegevens door onafhankelijke buitenstaanders te laten bekijken, zijn voor de zesde maal op rij enkele in methoden en statistieken gespecialiseerde professionals bereid gevonden om gezamenlijk als deskundigenpanel te fungeren. In het kader van de LAKS-monitor 2022 geven dr. Anja Boevé, prof. dr. Bert Felling en dr. Marieke van Gerner-Haan hun adviezen over de responsverantwoording, opschoning van de verzamelde antwoorden, het al dan niet toepassen van weging en de publicatie van onderzoeksdata. Van belang hierbij zijn de betrouwbaarheid en validiteit van de monitor. Wanneer de groep met respondenten qua opleiding- en persoonskenmerken significant afwijkt van de landelijke populatie, kan het toekennen van een weegfactor ervoor zorgen dat de uitkomsten in hogere mate representatief zijn.

1.3 Leeswijzer

Aan het begin van dit rapport komt de samenstelling van de vragenlijst aan bod, gevolgd door een nadere duiding van de dataverzamelingsperiode. In de hoofdstukken hierna is er aandacht voor de respons, datacleaning en weging. Vervolgens leggen we uit of en hoe bepaalde vragen over hetzelfde thema verwerkt zijn in gemeenschappelijke clusterscores. Daarna gaan we in op het rapporteren van en over de data en doen we verslag van een beknopte analyse van het effect van de coronapandemie op de rapportcijfers. Tot slot zijn de issues die tijdens de uitvoering van het onderzoek aan de deskundigen werden voorgelegd verder uitgewerkt, inclusief hun commentaar hierop.

2 Vragenlijst

Met ingang van het schooljaar 2015-2016 zijn scholen in Nederland verplicht om jaarlijks de sociale veiligheid binnen hun instelling te onderzoeken. In de hiertoe ontwikkelde ‘Venstersvragenlijst’ voor vo-leerlingen is daar, naast een gedeelte met betrekking tot algemene tevredenheid¹, een apart blok² voor opgenomen. Sinds de vorige uitvoering van de LAKS-monitor is dit basisgedeelte voor vo-enquêtes aanzienlijk gewijzigd en mede naar aanleiding daarvan heeft het LAKS besloten om ook de aanvullende vragen binnen hun eigen onderzoek aan te passen.

Het idee om minder vragen te stellen in de LAKS-monitor speelde al langer en dit was het ideale moment om ook daar werk van te maken. Op basis van prioriteringen door het LAKS, scholen en leerlingen is bekeken welke onderwerpen, die niet vanuit de Vensters-module bevraagd worden, men aan de monitor toe wilde voegen. Ook om het invullen ervan toegankelijk te houden voor elk onderwijsniveau is wat betreft vraagstelling en antwoordopties zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de reeds bestaande enquête.

In bijlage I is de complete vragenlijst van de LAKS-monitor 2022 te zien. Voorheen stonden de tevredenheidsvragen van Vensters en het LAKS in de LAKS-monitor door elkaar heen, nu volgen die van het LAKS - vanaf vraag 38 - op het Vensters-gedeelte. Vanwege het overnemen van de nieuwe antwoordschalen van Vensters en het inkorten van de vragenlijst als geheel zijn er geen vergelijkingen met eerdere metingen van de LAKS-monitor mogelijk.

---

1 https://encyclopedie.vensters.nl/indicator_vo/7bd4650c-e506-4027-8010-9bb0ee3d3ed1/Tevredenheid_leerlingen

2 https://encyclopedie.vensters.nl/indicator_vo/9d437efc-fb61-4b14-8534-1086710e97df/Sfeer_en_veiligheid

3 Veldwerk

De antwoorden op de reeds genoemde Venstersvragen kunnen doorgeleverd worden om via de vergelijkingswebsite Scholen op de kaart³ online te verschijnen. Dit uitgangspunt vormt voor scholen een belangrijke voorwaarde bij het kiezen van een instrument om hun scholieren te bevragen. In het verleden werkte het LAKS op dit vlak al samen met Kwaliteitscholen en voor het meetjaar 2022 is ingezet op coöperatie met ook andere aanbieders in het voortgezet onderwijs. Uiteindelijk is een met de LAKS-vragen uitgebreide enquête ingevuld via Kwaliteitscholen, de Onderwijsspiegel en de Sectorraad Praktijkonderwijs.

Het werven van scholen voor en promoten van de LAKS-monitor nam het LAKS voor eigen rekening. Voor respons die binnen een schooljaar vanaf 1 november tot en met 30 april wordt gegenereerd geldt dat het is toegestaan om deze als externe leverancier bij Vensters aan te bieden. Bij eerdere uitvoeringen van de LAKS-monitor startte de afnameperiode na de jaarwisseling, maar ditmaal is er in beginsel voor gekozen om de enquête op 1 november 2021 voor het eerst en op 18 februari 2022 voor het laatst open te stellen. Toen bleek dat veel scholen dit soort metingen pas later in het schooljaar plannen, is besloten om het veldwerk van de LAKS-monitor te verlengen tot en met 15 april 2022.

Ook bij het afnemen van de LAKS-monitor via een andere partij dan het LAKS was het wenselijk om de school te registreren voor deelname aan dit specifieke onderzoek. Begin mei 2021 was dit voor het eerst mogelijk door middel van een digitaal aanmeldformulier voor scholen. Eind september van datzelfde jaar is gestart met het verstrekken van inloggegevens per aangemelde schoollocatie. Binnen het afgeschermd gedeelte na authenticatie kon aangegeven worden welke afnamewijze van toepassing is en of de bij aanmelding ingevulde contactgegevens nog actueel zijn. Wanneer gekozen is voor de enquête van het LAKS zelf kunnen, rechtstreeks in dit formulier of door een overzicht in Excel toe te sturen, klassen aangemeld worden voor deelname. Daarnaast is het voor deze schoolvestigingen binnen de initiële vragenlijst mogelijk om - tegen kostprijs - maximaal tien eigen schoolvragen toe te voegen (tussen vraag 57 en vraag 58, zie bijlage I). Omdat we met een definitieve enquête online wilden gaan, is deze laatste optie slechts kortstondig beschikbaar geweest. In totaal is hier door vijf locaties verspreid over vier verschillende scholen gebruik van gemaakt, variërend van drie tot acht aanvullende vragen voor hun scholieren.

Toegang tot de vragenlijst van het LAKS zelf vindt plaats met een eigen wachtwoord per klas, te onderscheiden aan de hand van door de school opgegeven naam, onderwijsniveau, leerjaar en grootte. Het is immers gemakkelijker om tijdens het klassikaal invullen van een enquête aan iedereen tegelijkertijd dezelfde toegangscode kenbaar te maken dan om elke scholier apart een eigen wachtwoord te overhandigen. Deze bekende klaskenmerken kunnen altijd nog gebruikt worden om de antwoorden van scholieren aangaande leerjaar en onderwijssoort te verifiëren. Aan alle responsdata, ongeacht de wijze van invullen, wordt schoolinformatie afkomstig uit openbare onderwijsdata van DUO⁴ - zoals locatiecode, leerlingaantal en geslacht - gekoppeld.

Na de sterk gewijzigde vragenlijst is door het LAKS in het schooljaar 2021-2022 ook voor het eerst gebruikgemaakt van een enquête-variant die getypeerd wordt als 'mobile first'. Dit wil zeggen dat de vormgeving en weergave geoptimaliseerd zijn voor draagbare devices met relatief kleine schermen, hoewel responderen via een vaste computer of laptop tevens tot de mogelijkheden behoort. Als gevolg hiervan hoeft een school niet noodzakelijk een computerlokaal te reserveren voor de les waarin het invullen van de LAKS-monitor op het programma staat.

---

3 <https://scholenopdekaart.nl>

4 Peildatum 1 oktober 2021, voorlopige gegevens.

De namens Kwaliteitscholen, Onderwijsspiegel en Sectorraad Praktijkonderwijs verkregen scores zijn vanuit hun enquêtesystemen omgezet naar databestanden en in die hoedanigheid naar ResearchNed gestuurd. In sommige van die vragenlijstsystemen werd de antwoordcategorie ‘niet van toepassing’ getoond met uitsluitend het label ‘?’. Uit tabel 1 is af te lezen dat de datasets verschillen in de percentages scholieren die antwoorden buiten de reguliere opties hebben geselecteerd, maar dit hoeft niet direct te betekenen dat er enige causaliteit achter deze bevinding schuilgaat. Bij de ProZO!, aangeboden door de Sectorraad Praktijkonderwijs, kan bij het beantwoorden van de Vensters-vragen uit vier en niet vijf antwoorden gekozen worden; de neutrale optie is weggelaten. Hun dataset voor de LAKS-monitor 2022 bevat, mede hierdoor, uitsluitend de LAKS-vragen. Daarom is besloten om de kans op het selecteren van een optie buiten de vaste antwoordschaal voor alle scholieren enkel te betrekken op de vragen 38 en 52 (zie bijlage I), omdat uitsluitend de LAKS-vragen met een dergelijke antwoordcategorie voor alle records in de gecombineerde dataset beschikbaar zijn.

Tabel 1: Gekozen antwoorden op vragen inclusief n.v.t.-optie, per enquête-aanbieder

	Zeker niet - %	Zeker wel Aantal	Niet van toepassing / ? %	Aantal
<i>Afname**</i>				
LAKS	95,0%	38.255	5,0%	38.255
Kwaliteitscholen	92,0%	10.132	8,0%	10.132
Onderwijsspiegel	95,9%	394	4,1%	394
Sectorraad Praktijkonderwijs	92,0%	2.274	8,0%	2.274
<i>Totaal</i>				
Totaal	94,3%	51.055	5,7%	51.055

Bron: ResearchNed; LAKS-monitor 2022; ** significant bij $p < 0.01$; F-waarde ANOVA: 109,821; vrijheidsgraden tussen groepen: 3; vrijheidsgraden binnen groepen: 51.033.

4 Respons

4.1 Respons

In totaal zijn scholieren aan 126 (unieke) vestigingen, van 82 (unieke) scholen, begonnen met het invullen van de LAKS-monitor 2022 (LAKS: 87 & 47; Kwaliteitscholen: 21 & 18; Onderwijsspiegel: 1 & 1; Sectorraad Praktijkonderwijs: 18 & 18). Door twee scholen en zelfs binnen één vestiging is de afname voor verscheidene groepen scholieren bij verschillende aanbieders georganiseerd. De totalen van 126 en 82 leveren respectievelijk een landelijke dekking van dertien en negen procent op. Op schoolniveau houdt dit een stijging van vijf procentpunt ten opzichte van de LAKS-monitor 2020 in.

Iets minder dan 60.000 scholieren zijn vertegenwoordigd in de ruwe datasets van de LAKS-monitor 2022. Het gaat om zes procent van het landelijke aantal vo-leerlingen en dat percentage is vergelijkbaar met de bruto respons in het meetjaar 2020. Alleen vanuit de deelnemende vestigingen bezien, ligt de totale respons van 66 procent, hoger dan in 2020 (14 ppnt). Na het opschonen van de data, verder uitgewerkt in paragraaf 4.2, komt de netto respons landelijk uit op zes procent (stijging van 1 ppnt t.o.v. 2020) en binnen het deelnemende vestigingen op 57 procent (toename van 12 ppnt t.o.v. 2020).

In bijlage II zijn de bruikbare respons en het aantal aangemelde scholieren per deelnemende schoollocatie te vinden. Te zien is dat veel scholen ervoor hebben gekozen om slechts een deel van de klassen aan te melden voor deelname.

4.2 Datacleaning

Vanwege het gebruik van klaswachtwoorden is het bij de afname via het LAKS niet mogelijk om de enquête weg te klikken en later, na opnieuw inloggen, weer op hetzelfde punt van de vragenlijst verder te gaan met invullen. Zodoende kan het voorkomen dat verschillende records in de data aan dezelfde scholier toebehoren. Omdat de inhoudelijke LAKS-vragen allemaal meer aan het einde van de vragenlijst gepositioneerd zijn, is ervoor gekozen om voor elke aanbieder alleen enquêtes mee te nemen die in elk geval tot en met vraag 57 (zie bijlage I) zijn beantwoord.

Vo-scholieren die de LAKS-monitor 2022 invulden, deden hier gemiddeld ruim tien minuten en meestal ongeveer acht minuten over. Afhankelijk van de routing wordt iedereen geacht minimaal vijftig vragen te lezen en in te vullen. Om dat geconcentreerd en weloverwogen te kunnen doen, zou men minstens zes minuten de tijd moeten nemen. Enquêteresultaten die in minder dan zes minuten tot stand zijn gekomen, worden daarom als onbetrouwbaar gekwalificeerd; deze laten we buiten beschouwing.

Voor het bekijken van eenzijdige invulpatronen zijn alleen de vraagstellingen meegenomen met (dezelfde) vijf antwoordcategorieën, die aan alle scholieren voorgelegd werden. Indien bij meer dan 85 procent van deze vragen exact hetzelfde antwoord is gegeven én de enquête in minder dan tien minuten is ingevuld, dan zijn de scores van die scholier gediskwalificeerd. Omdat de datalevering van de Sectorraad Praktijkonderwijs niet alle variabelen bevat, heeft deze cleaningsstap geen invloed op de betreffende pro-scholieren.

In tabel 2 is de transitie van bruto (59.885) naar netto respons (51.055) te zien en tabel 3 geeft het effect van de datacleaning voor de LAKS-monitor 2022 per subgroep weer. De kolom 'Totaal' betreft geen optelling van de kolommen ervoor, want scholieren kunnen tegelijkertijd voor meerdere opschoningscriteria in aanmerking komen. In totaal is 14,7 procent van de records vanwege de genoemde datacleaningsstappen verwijderd.

Tabel 2: Datacleaning

	Weggelaten	(Overgebleven) respons	Deelnemende scholen	Landelijk
Populatie leerlingen			90.246	922.281
Bruto respons		59.885	66%	6%
Vragenlijst (niet) geheel ingevuld	3.607	56.278	62%	6%
Voldoende invultijd (minimaal 6 minuten)	5.154	51.124	57%	6%
Voldoende afwisseling (max. 85% zelfde antwoorden en minder dan tien min. invultijd)	67	51.057	57%	6%
Klas later weer verwijderd door contactpersoon	2	51.055	57%	6%
Aantal vestigingen		126		1.430
Aantal scholen		82		645

Bron: ResearchNed; LAKS-monitor 2022

Tabel 3: Effect datacleaningsstappen LAKS-monitor per subgroep (meerdere selectiemaatregelen per respondent mogelijk)

	Niet volledig ingevuld	Invultijd te kort	Eenzijdig invulpatroon	Totaal
<i>Leerjaar</i>				
1	4,0%	2,6%	0,2%	6,6%
2	4,4%	6,6%	0,2%	11,0%
3	4,4%	10,4%	0,4%	14,8%
4	5,1%	13,9%	0,7%	19,0%
5	4,9%	15,5%	0,3%	20,4%
6	6,1%	20,5%	1,1%	26,7%
<i>Schoolsoort</i>				
Praktijkonderwijs Brugjaar	1,4%	6,3%	0,6%	7,9%
(combinatieklassen vmbo/havo en havo/vwo)				
Vmbo brugjaar (leerjaar 1 of 2 van vmbo, maar leerweg nog niet gekozen)	3,9%	2,6%	0,3%	6,5%
Vmbo basis	4,5%	1,9%	0,2%	6,5%
Vmbo kader	5,6%	5,9%	0,6%	11,7%
Vmbo gemengd	5,2%	5,1%	0,4%	10,4%
Vmbo theoretisch	4,5%	4,7%	0,2%	9,2%
Havo	3,9%	8,6%	0,6%	12,5%
Vwo (atheneum)	4,8%	12,0%	0,3%	16,7%
Vwo (gymnasium)	3,8%	13,2%	0,2%	16,9%
	2,7%	14,4%	0,4%	17,2%
<i>Geslacht</i>				
Man	4,9%	9,1%	0,5%	14,0%
Vrouw	3,9%	8,5%	0,2%	12,3%
Anders	5,8%	9,3%	0,5%	15,2%
Dat wil ik niet zeggen	8,6%	10,4%	2,3%	19,3%
<i>Afname</i>				
LAKS	8,0%	5,7%	0,3%	13,7%
Kwaliteitscholen	0,0%	19,2%	0,6%	19,4%
Onderwijsspiegel Sectorraad	12,1%	27,6%	1,1%	30,6%
Praktijkonderwijs	0,0%	4,8%	0,0%	4,8%
<i>Totaal</i>				
Totaal	6,0%	8,7%	0,4%	14,7%

Bron: ResearchNed; LAKS-monitor 2022

4.3 Analyse non-respons

Mede vanwege het grote aantal aanbieders van vergelijkbare vragenlijsten voor scholieren in het voortgezet onderwijs is de respons van de LAKS-monitor 2022, afgezet tegen de totale landelijke populatie, relatief laag. Afgaande op de verdeling van verschillende schooltypen voor scholen die niet gerepresenteerd worden binnen dit onderzoek en degenen die wel deel hebben genomen, kan aan de hand van tabel 4 vastgesteld worden dat er geen significante afwijkingen tussen beide deelpopulaties (respons en non-respons) zijn aangetroffen. Dat maakt dat in de LAKS-monitor 2022 scholen van bepaalde samenstellingen niet onder- of oververtegenwoordigd zijn.

Tabel 4: Verdeling vo-vestigingen naar schoolcategorie binnen populatie, non-respons en respons, LAKS-monitor 2022 (geeft over- of ondervertegenwoordiging aan van de respons; kolompercentages)

	Populatie		Non-respons		Respons	
	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal
Categoriaal pro	10,0%	143	9,5%	124	15,1%	19
Categoriaal vmbo	2,1%	30	2,2%	29	0,8%	1
Categoriaal havo	0,3%	4	0,3%	4	0,0%	0
Categoriaal vwo	0,2%	3	0,2%	3	0,0%	0
Scholengemeenschap pro/vmbo	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0
Scholengemeenschap vmbo/havo	0,1%	1	0,1%	1	0,0%	0
Scholengemeenschap vmbo/vwo	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0
Scholengemeenschap havo/vwo	0,8%	11	0,8%	10	0,8%	1
Brede scholengemeenschap	86,6%	1.238	86,9%	1.133	83,3%	105
Totaal	100,0%	1.430	100,0%	1.304	100,0%	126

Bron: ResearchNed; LAKS-monitor 2022 en DUO Open onderwijsdata 2021-2022 (voorlopig). De verschillen tussen non-respons en respons ($p < 0,01$; tweezijdige chi-kwadraattoets) zijn niet significant. Analyse is exclusief de vavo-aanbieders.

4.4 Weging

Los van het responspercentage op landelijk niveau, zijn de verdelingen naar achtergrondvariabelen (opleidingsjaar, onderwijstype en sekse) significant anders binnen de LAKS-monitor 2022 dan in de Nederlandse populatie van middelbare scholieren (zie tabel 5). Tabel 6 maakt daarnaast duidelijk dat deze scholierkenmerken samenhangen met het rapportcijfer dat zij hun school toekennen.

Tabel 5: Verdeling respons en populatie binnen LAKS-monitor 2022 naar leerjaar, schoolsoort, geslacht

		Respons		Populatie		Chi-square
		%	N	%	N	
Leerjaar	1	26,8%	13.096	21,3%	196.827	1.798,12 **
	2	22,9%	11.168	20,8%	192.182	
	3	21,1%	10.308	20,6%	189.898	
	4	19,0%	9.264	22,0%	202.615	
	5	7,7%	3.778	10,8%	99.728	
	6	2,4%	1.167	4,4%	41.031	
Schoolsoort	Brugklas	10,0%	5.113	41,8%	385.538	25.083,31 **
	Praktijkonderwijs	4,8%	2.458	3,2%	29.648	
	Vmbo	42,7%	21.812	20,0%	184.620	
	Havo	20,5%	10.485	17,1%	157.895	
	Vwo	21,9%	11.187	17,8%	164.580	
Geslacht	Man	48,6%	23.973	50,2%	463.309	50,37 **
	Vrouw	51,4%	25.359	49,8%	458.972	

Bron: ResearchNed; LAKS-monitor 2022 en DUO Open onderwijsdata 2021-2022 (voorlopig); ** significant bij $p < 0,01$ (tweezijdige chi-kwadraattoets). Deze analyse is exclusief de leerlingen die 'anders' en 'wil ik niet zeggen' aankruisten.

Tabel 6: Rapportcijfer school LAKS-monitor 2022 naar leerjaar, schoolsoort, geslacht

		Ongewogen		Gewogen	
		Gem.	N	Gem.	N
Leerjaar	1	7,5	13.096 **	7,5	10.536 **
	2	6,9	11.168	6,9	10.286
	3	6,6	10.308	6,6	9.822
	4	6,4	9.264	6,5	10.789
	5	6,5	3.778	6,5	5.238
	6	6,7	1.167	6,7	2.109
Schoolsoort	Brugklas	7,4	5.113 **	7,3	4.312 **
	Praktijkonderwijs	7,2	2.458	7,1	2.809
	Vmbo	6,8	21.812	6,8	19.571
	Havo	6,7	10.485	6,6	11.887
	Vwo	7,0	11.187	6,9	12.476
Geslacht	Man	6,9	23.973 **	6,9	24.852 **
	Vrouw	7,0	25.359	6,9	24.480

Bron: ResearchNed; LAKS-monitor 2022; ** significant bij $p < 0.01$ (tweezijdige chi-kwadraattoets).

Om gebaseerd op de responsdata van de LAKS-monitor 2022 een zo goed mogelijk landelijk beeld te kunnen schetsen, zijn de onderzoeksbestanden voorzien van een weegfactor. Deze is berekend met een post-stratificatiemodel. Hierbij is gekozen om de eerste twee leerjaren als schoolsoort samen te voegen, aangezien schoolsoorten in deze leerjaren bij veel scholen gecombineerd worden als gemengde brugklas. Weegfactoren met een waarde hoger dan 3 (in 228 gevallen, 0,5%) en lager dan 0,3 (kwam niet voor) zijn in het eerste geval gecorrigeerd naar waarde 3 en zouden in het laatste geval bijgesteld worden naar 0,3.

5 Cluster- en afzonderlijke vragen

Bij de ontwikkeling van de nieuwe vragenlijst voor de LAKS-monitor 2022 is een deel van het deskundigenpanel benaderd om te adviseren over het samenvoegen van antwoorden op zowel de Vensters- als de LAKS-vragen in een overkoepelende schaalscore. De bijbehorende conclusie was dat het niet per definitie bezwaarlijk is wanneer de inhoudelijk en statistisch aan elkaar gelieerde vragen niet in hetzelfde blok geplaatst zijn.

Om te bepalen of deze, in de vorige meting vastgestelde, indelingen ook statistisch als schalen opgevat mogen worden, zijn twee analyses uitgevoerd: een factoranalyse en een betrouwbaarheidsanalyse. Er is daarom niet gekozen voor een exploratieve factoranalyse maar getoetst of de op voorhand bepaalde groeperingen van vragen ook statistisch bij elkaar passen. Deze ‘thema’s’ worden gebruikt om voor de datagebruikers de informatie te ordenen: zo wordt eerst zichtbaar welke hoofdonderwerpen afwijken van wat verwacht wordt en vervolgens kan dieper worden bekeken (op vraagniveau) welke actie ondernomen kan worden om een verandering te bewerkstelligen.

In tabel 7 zijn de uitkomsten van de verschillende factoranalyses voor de LAKS-monitor weergegeven. De voorgelegde vragen die niet ingedeeld konden worden bij een thema staan apart weergegeven. In de tabel staat per item de communaliteit, de factorlading en de ‘alpha if item deleted’ weergegeven. Een communaliteit geeft het deel van de variantie weer dat door de factor wordt bepaald. Het betreft een proportioneel deel en ligt tussen 0 en 1. Er is uitgegaan, mede op aanraden van het deskundigenpanel van de vorige LAKS-monitoren, van een minimale vereiste waarde van 0,3. De factorlading geeft de correlatie weer tussen de afzonderlijke items en de te construeren schaal. Voor een statistisch goede fit liggen deze boven de 0,4. Met behulp van betrouwbaarheidsanalyse is de Cronbach’s alpha berekend voor de schalen. In de regel dienen de alpha’s boven de 0,7 te liggen.

Tabel 7: Communaliteiten, factorladingen en Cronbach’s alpha LAKS-monitor 2022 (PCA)

Cluster	Communaliteit	Factorlading	Alpha if item deleted
<i>Lessen en toetsen</i>			
▪ Ben je tevreden over wat je leert op school?	0,55	0,74	0,66
▪ Doe je verschillende dingen in een les?	0,32	0,56	0,71
▪ Vertellen je leraren je duidelijk hoe je een opdracht of toets hebt gemaakt?	0,37	0,61	0,70
▪ Sluiten de toetsen aan op wat je hebt geleerd in de lessen?	0,42	0,65	0,70
▪ Worden verschillende vakken op elkaar afgestemd?	0,36	0,60	0,70
▪ Is dat wat je leert op school nuttig voor als je van school af gaat?	0,53	0,73	0,66
(Cronbach’s alpha = 0,72)			
<i>Begeleiding</i>			
▪ Helpt de school je met het kiezen van een volgende studie of werk?	0,42	0,65	0,73
▪ Ben je tevreden over je mentor?	0,38	0,62	0,74
▪ Krijg je hulp als je problemen hebt met leren?	0,62	0,79	0,68
▪ Helpt de school je goed als je persoonlijke problemen hebt?	0,59	0,77	0,69
▪ Helpt de school jou, naast het begrijpen van de lesstof, ook met andere vaardigheden?	0,54	0,73	0,70
(Cronbach’s alpha = 0,75)			
<i>ICT-gebruik in de klas (correlatie: 0,49)</i>			
▪ Werken computers, laptops of tablets goed op je school?			
▪ Ben je tevreden met het gebruik van computers of digibord in de les?			

Tabel 7: (vervolg) Communaliteiten, factorladingen en Cronbach's alpha LAKS-monitor 2022 (PCA)

Cluster	Communaliteit	Factorlading	Alpha if item deleted
<i>Docenten</i>			
▪ Helpen leraren je om je best te doen op school?	0,59	0,77	0,76
▪ Letten je leraren op wat je goed en niet zo goed kunt?	0,51	0,71	0,78
▪ Kunnen je leraren goed uitleggen?	0,54	0,74	0,77
▪ Gaan leraren goed met je om?	0,58	0,76	0,76
▪ Hebben leraren genoeg tijd voor je?	0,59	0,77	0,76
(Cronbach's alpha = 0,80)			
<i>Faciliteiten en voorzieningen op school</i>			
▪ Ben je tevreden over de extra activiteiten buiten de les?	0,38	0,62	0,68
▪ Vertelt de school leerlingen de belangrijke dingen die op school gebeuren?	0,42	0,65	0,67
▪ Zijn de regels op je school duidelijk?	0,46	0,68	0,66
▪ Heb je op school toegang tot boeken, computers of andere lesmaterialen om je schoolwerk goed te kunnen doen?	0,34	0,58	0,69
▪ Ben je tevreden over de plek(ken) op school waar je rustig kunt leren?	0,47	0,68	0,65
▪ Ben je tevreden over de plek(ken) waar je pauze kunt houden?	0,41	0,64	0,67
(Cronbach's alpha = 0,71)			
<i>Sfeer en veiligheid</i>			
▪ Ben je tevreden over de sfeer op je school?	0,67	0,82	0,72
▪ Vind je het leuk om met andere leerlingen van je school om te gaan?	0,49	0,70	0,77
▪ Heb je het naar je zin op school?	0,62	0,79	0,73
▪ Voel je je veilig op school?	0,57	0,76	0,75
▪ Ben je tevreden met wat je school doet tegen pesten?	0,42	0,65	0,79
(Cronbach's alpha = 0,79)			

Bron: ResearchNed; LAKS-monitor 2022

De clusterscores in de LAKS-monitor zijn als volgt samengesteld: een gemiddelde score op een vijfpuntsschaal voor het cluster gemiddelde en een percentage positief en negatief berekend door het aantal positieve dan wel negatieve gescoorde items te relateren aan het totale aantal items in een cluster. Scores van zes (n.v.t.) worden niet gesubstitueerd en in zulke situaties zijn de clusters berekend over het aantal items minus die met een dergelijk antwoord, waarbij het minimum aantal vraagscores om tot een themascore te geraken altijd twee is.

Vragen die niet aan iedereen gesteld zijn of andere antwoordmogelijkheden bevatten, zijn bij voorbaat uitgesloten van opname binnen de clusterindeling. Natuurlijk kan het ook zo zijn dat daarvoor geschikt geachte vragen alsnog niet binnen een van de schalen te plaatsen zijn. Een totaaloverzicht van de vragen uit de LAKS-monitor 2022 die vanwege geen logische clustering onderling of met overige niet opgenomen zijn, zijn de volgende:

- Helpt je school je bij het zoeken naar een stage?
- Ben je tevreden over de begeleiding die je hebt gehad bij het kiezen van jouw profiel/vakkenpakket?
  - Ben je tevreden over de voorbereiding op de eindexamens?
  - Bespreken leraren wel eens het nieuws in de lessen?
  - Leer je op jouw stage dingen die handig zijn voor werken?
  - Ben je tevreden over de voorbereiding op de eindexamens?
  - Heb je een van de volgende leerproblemen, beperkingen of blijvende ziektes?
  - Ben je tevreden over de hulpmiddelen en aanpassingen op school voor jouw beperking?
  - Kun je extra vakken of activiteiten volgen als je dat wilt?

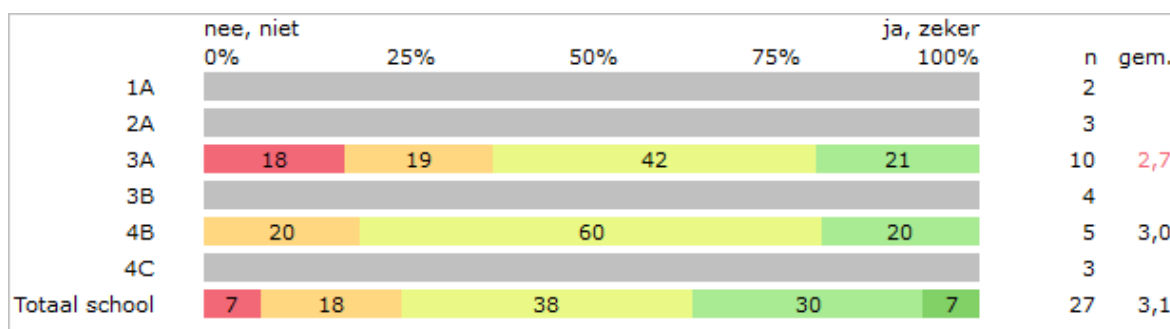
- Doet de school iets met de mening of ideeën van leerlingen?
- Wordt er op school aan je gevraagd wat je van de lessen vindt?
- Is voor jou duidelijk waar of naar wie je toe moet als je een klacht hebt?
- Is er een leerlingenraad op jouw school?
- Ben je tevreden met wat je school doet tegen pesten?
- Ben je de afgelopen 3 maanden gepest op school?
- Ben je de afgelopen 3 maanden online gepest door leerlingen van school?
- Hebben leerlingen van je school je de afgelopen 3 maanden expres lichamelijk pijn gedaan?
- Hebben leerlingen van je school je de afgelopen 3 maanden gediscrimineerd?
- Ervaar je wel eens stress door school?
- Wat voor rapportcijfer geef je jouw school?
- Is door corona het rapportcijfer dat je net voor jouw school hebt gegeven:
- Wil je nog iets tegen jouw school zeggen?

6 Rapportages met resultaten

6.1 Instellingsbestanden en -rapportages

Vo-scholen die aan de LAKS-monitor 2022 hebben meegedaan ontvangen hun eigen schoolresultaten in de eerste helft van juni. Dit gebeurt in de vorm van een geanonimiseerd databestand (SPSS en Excel) en een grafiekenrapport, waarvoor figuur 1 een indicatie geeft. Aan het Excelbestand worden tevens een codeboek en een uitleg over het toepassen van de weegfactor binnen deze software toegevoegd. In het grafiekenrapport worden de schoolresultaten in eerste instantie uitgesplitst naar niveau, leerjaar, geslacht en klas. Nadat de landelijke resultaten gepresenteerd zijn, ontvangen de scholen ook hun schoolresultaten afgezet tegen het landelijke resultaat. Bij de rapportages wordt vastgehouden aan een ondergrens van vijf scholieren voor het tonen van resultaten en scholen krijgen een disclaimer bij het interpreteren van resultaten gebaseerd op kleine groepen respondenten.

Figuur 1: Voorbeeld van grafische rapportage LAKS-monitor

6.2 Online rapportage

Om de resultaten van de LAKS-monitor toegankelijk te maken voor de eigenlijke doelgroep van de monitor, de scholieren, worden ook dit jaar alle resultaten online ontsloten met behulp van een tool⁵ van de Staat van Creatie in samenwerking met Netsupport. Deze tool werkt met statische, vooraf berekende aggregaten die op een gebruiksvriendelijke manier gepresenteerd worden. Hierbij worden resultaten getoond van vraag- of clusterscores, welke vergeleken kunnen worden met het landelijk totaal, eerdere metingen - indien aanwezig - of andere scholen, met de mogelijkheid een beperkt aantal filters toe te passen (bijv. onderwijsniveau of leerjaar). In lijn met het advies van het deskundigenpanel bij de vorige metingen van de LAKS-monitor, worden in de tool alleen resultaten getoond voor groepen van vijftien of groter.

6.3 Landelijk rapport

Voor de LAKS-monitor wordt, naast de oplevering van schoolspecifieke data en rapportages, ook een overkoepelend landelijk rapport geschreven. In dit rapport wordt een koppeling gemaakt met beleidsspeerpunten van het LAKS. Ook wordt gekeken naar de samenhang tussen tevredenheid en achtergrondkenmerken, zowel bivariaat als multivariaat/multilevel. In het rapport wordt echter zo min mogelijk met statistische termen gewerkt, om de toegankelijkheid van de informatie voor een breed publiek geschikt te houden.

⁵ <https://resultaten.laks-monitor.nl>

6.4 Gebruik data door derden

In overleg met het deskundigenpanel van de JOB-monitor is in 2020 besloten om de resultaten van de LAKS-monitor ook beschikbaar te stellen op het online archiverings- systeem EASY van DANS⁶. Als voorwaarde voor het gebruik van de data stelt het LAKS dat het doel waarvoor de data gebruikt worden, in overeenstemming moet zijn met het doel waarvoor de data verzameld zijn: het meten en verbeteren van tevredenheid onder scholieren in het voortgezet onderwijs. Na het indienen van een verzoek tot gebruik van de data, checkt het LAKS of aan die voorwaarde voor gebruik wordt voldaan.

Voor de LAKS-monitor geldt dat rapporten die met deze data zijn vervaardigd, beschikbaar moeten worden gesteld aan het LAKS.

---

6 DANS is een instituut van KNAW en NWO en staat voor Data Archiving and Networked Services, zie <https://dans.knaw.nl/nl>

7 Effect van corona op het gegeven rapportcijfer voor de school

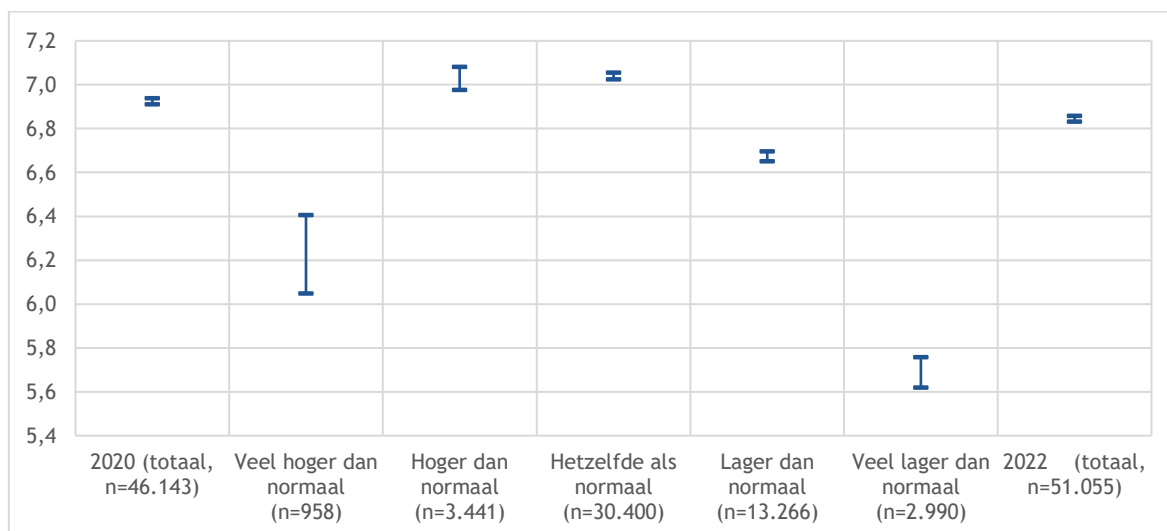
Dit hoofdstuk beschrijft beknopt de resultaten van analyses waarin een relatie is gelegd tussen de lockdownperioden en het rapportcijfer. Daarnaast is aan leerlingen gevraagd in hoeverre hun rapportcijfer is beïnvloed door corona. Dit is als volgt gevraagd (tabel 8) 'Is door corona het rapportcijfer dat je net voor jouw school hebt gegeven.....?'. Uit de resultaten komt naar voren dat zes van de tien leerlingen denkt dat corona geen enkele invloed heeft gehad op het rapportcijfer voor de school.

Tabel 8: Is door corona het rapportcijfer dat je net voor jouw school hebt gegeven:

	n	%	Valid %	Cum %
Veel hoger dan normaal	958	1,9	1,9	1,9
Hoger dan normaal	34.41	6,7	6,7	8,6
Hetzelfde als normaal	30.400	59,5	59,5	68,2
Lager dan normaal	13.266	26,0	26,0	94,1
Veel lager dan normaal	2.990	5,9	5,9	100,0
Totaal	51.055	100,0	100,0	

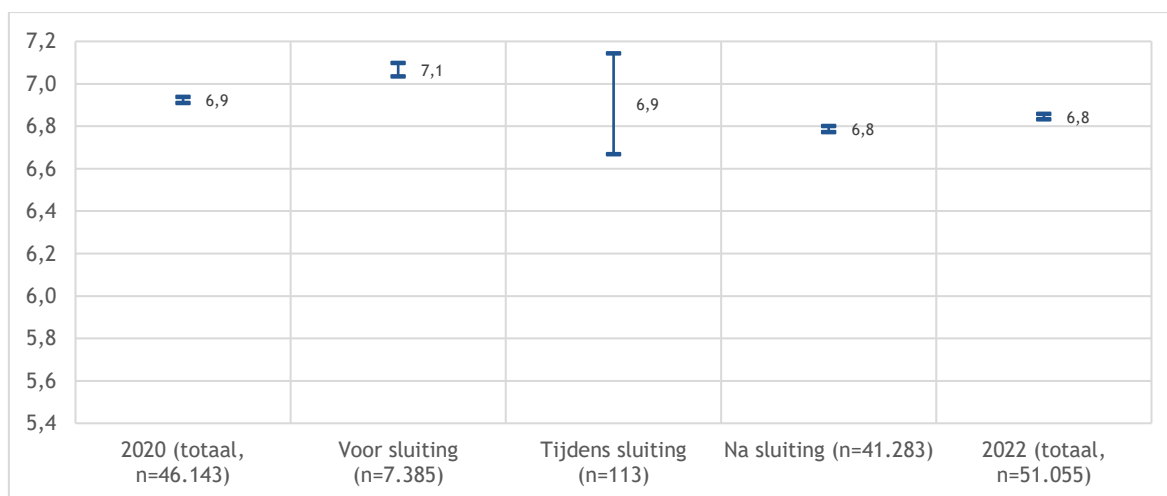
Het totale gegeven rapportcijfer in 2022 is lager dan in 2020 (6,84 vs. 6,92). Dit verschil van 0,08 is klein, maar significant ($F = 66.591$; $p < 0,00$). De leerlingen voor wie corona geen enkele invloed heeft gehad ('gelijk'), waarden hun school met een 7,0, dit is hoger dan het totale gemiddelde van 2022. Opvallend is dat de groep die aangeeft dat het rapportcijfer door corona veel hoger is dan normaal, een lager cijfer geeft. Dit zou erop kunnen duiden dat de vraag niet goed geïnterpreteerd is. Figuur 2 toont de 95%-betrouwbaarheidsintervallen.

Figuur 2: Rapportcijfers naar invloed van corona (95%-betrouwbaarheidsintervallen)

Figuur 3 laat zien dat er eveneens verschillen zijn naar de periode waarin de enquête is ingevuld. Degene die voor de schoolsluiting (vóór 19 december 2021), tijdens en na de schoolsluiting (na 10 januari 2022). De schoolsluiting is voor het voortgezet onderwijs relatief kort geweest. In totaal ging het om een sluiting een week eerder dan de geplande kerstvakantie. Verreweg de meeste leerlingen (85%) vulden de vragenlijst in na de kerstvakantie. Toch zien we dat de vroege invullers een significant hoger rapportcijfer gaven dan de late invullers.

Figuur 3: Rapportcijfers naar lockdownperiode (95%-betrouwbaarheidsintervallen)

Tabel 9 laat de verdeling zien van de aantallen invullers van de combinatie van de lockdownperiode en het antwoord op de coronavraag.

Tabel 9: Aantallen invullers (kolom% en rij%) naar lockdownperiode en antwoord op coronavraag

Kolom%	Veel hoger dan normaal		Hoger dan normaal		Hetzelfde als normaal		Lager dan normaal		Veel lager dan normaal		2022 (totaal)	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Voor sluiting	124	16%	463	15%	4.277	15%	1.930	15%	431	15%	7.224	15%
Tijdens sluiting	1	0%	5	0%	79	0%	32	0%	3	0%	121	0%
Na sluiting	665	84%	2.573	85%	24.377	85%	11.292	85%	2.528	85%	41.436	85%
2022 (totaal)	789	100%	3.041	100%	28.733	100%	13.254	100%	2.962	100%	48.781	100%
Rij%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Voor sluiting	124	2%	463	6%	4.277	59%	1.930	27%	431	6%	7.224	100%
Tijdens sluiting	1	1%	5	4%	79	66%	32	27%	3	3%	121	100%
Na sluiting	665	2%	2.573	6%	24.377	59%	11.292	27%	2.528	6%	41.436	100%
2022 (totaal)	789	2%	3.041	6%	28.733	59%	13.254	27%	2.962	6%	48.781	100%

Uit een multivariate analyse (met een lage verklaringskracht, gezien de lage adjusted R²) blijkt dat er een significante bijdrage is van de lockdownperiodes waaruit blijkt dat de vroege invullers en degenen voor wie er geen invloed was van corona positiever oordelen.

Tabel 10: Relatie tussen lockdownperiode en effect coronavraag op rapportcijfer (2022)

	B	Std. Error	Bèta	t	Sig.	Partial
(Constant)	7,26	0,02		406,65	0,00	
Lockdown (tijdens schoolsluiting)	-0,19	0,13	-0,01	-1,40	0,16	-0,01
Lockdown (na schoolsluiting)	-0,28	0,02	-0,07	-15,01	0,00	-0,07
Lager cijfer	-0,54	0,01	-0,17	-37,99	0,00	-0,17
Hoger cijfer	-0,24	0,02	-0,04	-9,47	0,00	-0,04
Adjusted R Square	0,03					

Tabel 11 geeft de gemiddelde rapportcijfers weer, onderscheiden naar de coronavraag en lockdownperiode.

Tabel 11: Gemiddelde rapportcijfers naar lockdownperiode en antwoord op coronavraag

	Veel hoger	Hoger	Gelijk	Lager	Veel lager	2022 (totaal)
Voor sluiting	6,70	7,15	7,28	6,84	5,99	7,07
Tijdens sluiting	7,00	7,46	6,99	6,58	7,00	6,91
Na sluiting	5,85	6,97	6,98	6,63	5,64	6,79
2022 (totaal)	5,98	7,00	7,03	6,66	5,69	6,83

In een multivariate analyse is het rapportcijfer van 2020 vergeleken met dan van 2022. Hierbij is ook rekening gehouden met de achtergrondkenmerken van de leerlingen en de schoolgrootte.

Tabel 12 laat in een multivariate analyse zien (in een model met relatief lage verklaringskracht) dat er een significant verschil is van 0,07 in het rapportcijfer van 2022 en 2020 als gecontroleerd wordt voor leerling- en schoolkenmerken waarbij de resultaten als volgt kunnen worden samengevat:

- rapportcijfer in 2020 was 0,07 hoger dan in 2022;
- op grote scholen wordt iets negatiever geoordeeld dan op kleine scholen;
- vrouwen geven een hoger cijfer dan mannen;
- in de bovenbouw (jr. 4-6) wordt een lager cijfer gegeven dan in de onderbouw (jr. 1-3);
- in de brugperiode geven leerlingen een hoger cijfer;
- vwo-scholieren zijn over het algemeen iets positiever dan andere scholieren.

Tabel 12: Verschil tussen meetjaren gecontroleerd voor leerling- en schoolkenmerken

	B	Std. Error	Bèta	t	Sig.	Partial
(Constant)	7,37	0,02		356,74	0,00	
Meetjaar 2022 (ref = 2020)	-0,07	0,01	-0,02	-7,65	0,00	-0,02
Totaal aantal leerlingen vestiging	0,00	0,00	-0,03	-7,51	0,00	-0,02
Geslacht (ref = man)	0,15	0,01	0,05	15,83	0,00	0,05
Bovenbouw (ref = onderbouw)	-0,59	0,01	-0,19	-55,01	0,00	-0,18
Vmbo/pro (ref = brugklas)	-0,37	0,02	-0,12	-21,01	0,00	-0,07
Havo (ref = brugklas)	-0,36	0,02	-0,10	-18,40	0,00	-0,06
Vwo (ref = brugklas)	0,04	0,02	0,01	2,31	0,02	0,01
Adjusted R Square	0,05					

8 Vragen aan deskundigenpanel

We willen u met betrekking tot het onderzoek geheten LAKS-monitor 2022 graag een aantal vragen voorleggen, te weten:

- (1) Heeft u op- dan wel aanmerkingen in relatie tot de gehanteerde methoden voor het bewerken van de data die bij de uitvoering van de LAKS-monitor 2022 zijn verkregen?

Geen verdere opmerkingen van het deskundigenpanel.

- (2) De via ProZO! (Sectorraad Praktijkonderwijs) verkregen data kunnen niet meegenomen worden bij het berekenen van clusterscores, omdat deze uitsluitend de antwoorden op de LAKS-vragen bevatten. Vindt u het wijselijk om in het landelijke rapport de resultaten van deze groep scholieren wel op te nemen in de grafieken en scores op vraagniveau, indien van toepassing?

Het deskundigenpanel adviseert om deze antwoorden wél op te nemen. Daarbij wordt geadviseerd om bij de grafieken en scores op vraagniveau op te nemen dat deze inclusief de ProZO! resultaten zijn.

- (3) Voorziet u vergelijkbaarheidsissues vanwege de verschillende perioden van coronamaatregelen waarin de enquête is ingevuld en het effect van corona op de resultaten die aanleiding zouden kunnen geven om een correctie toe te passen?

Het deskundigenpanel beveelt een correctie niet aan.

- (4) Vindt u het aandeel verwijderde resultaten op basis van invultijd zorgwekkend? Zo ja, beschouwt u een minder strenge selectie op dit punt aanbevelenswaardig?

De aantallen die uitvallen na deze cleaning, zijn niet direct zorgwekkend, omdat er nog grote aantallen overblijven. Het deskundigenpanel vindt wel dat, met name voor een volgende editie, een minder strenge selectie iets is om over na te denken.

Nader onderzoek naar het effect van de responstijd (het 6 minuten criterium) op de inhoudelijke resultaten (wijkt de verdeling van de groep die snel invult heel erg afwijkt van de rest) en nader onderzoek naar de eventuele responspatronen van de snelle invullers vindt men aanbevelingswaardig.

Een vraag die het LAKS zich daarbij moet stellen is wiens stem wil je horen? Is dat degene die een deel van de issues mogelijk belangrijk vindt, of degene die alle issues belangrijk vindt? Dat is de inhoudelijke implicatie van het uitsluiten van snelle invullers (& straightliners).

Bijlage I: Vragenlijst LAKS-monitor 2022

De leerlingenraad, het LAKS en jouw school willen graag weten hoe jij denkt over jouw onderwijs. Door deze vragenlijst in te vullen geef je toestemming aan het LAKS om jouw antwoorden anoniem te verwerken en naar je school & leerlingenraad te sturen. Niemand kan zien welke antwoorden van jou zijn.

START VRAGENLIJST

- 1 Ik ben een:
  - Man
  - Vrouw
  - Anders
  - Dat wil ik niet zeggen
- 2 In welk leerjaar zit je?
  - 1
  - 2
  - 3
  - 4
  - 5
  - 6
- 3 Welke onderwijssoort volg je?
  - Praktijkonderwijs
  - Brugjaar (combinatieklassen vmbo/havo en havo/vwo)
  - Vmbo brugjaar (leerjaar 1 of 2 van vmbo, maar leerweg nog niet gekozen)
  - Vmbo basis
  - Vmbo kader
  - Vmbo gemengd
  - Vmbo theoretisch
  - Havo
  - Vwo (atheneum)
  - Vwo (gymnasium)
- 4 Welk profiel heb je gekozen? [Alleen voor vmbo theoretisch leerjaar 3 of 4]
  - Techniek
  - Zorg en welzijn
  - Economie
  - Groen / Landbouw
  - Ik heb (nog) geen profiel gekozen
  - Anders
- 5 Welk profiel heb je gekozen? [Alleen voor vmbo basis, kader of gemengd leerjaar 3 of 4]
  - Dienstverlening en producten
  - Zorg en welzijn
  - Groen
  - Economie en ondernemen
  - Produceren, installeren en energie
  - Bouwen, wonen en interieur
  - Horeca, bakkerij en recreatie
  - Mobiliteit en transport
  - Media, vormgeving en ICT
  - Maritiem en Techniek
  - Ik doe twee profielen tegelijk
  - Ik heb nog geen profiel gekozen
  - Anders

- 6 Welk eerste profiel heb je gekozen? [Alleen voor vmbo basis, kader of gemengd leerjaar 3 of 4 EN twee profielen tegelijk]
- Dienstverlening en producten
  - Zorg en welzijn
  - Groen
  - Economie en ondernemen
  - Produceren, installeren en energie
  - Bouwen, wonen en interieur
  - Horeca, bakkerij en recreatie
  - Mobiliteit en transport
  - Media, vormgeving en ICT
  - Maritiem en Techniek
- 7 Welk tweede profiel heb je gekozen? [Alleen voor vmbo basis, kader of gemengd leerjaar 3 of 4 EN twee profielen tegelijk]
- Dienstverlening en producten
  - Zorg en welzijn
  - Groen
  - Economie en ondernemen
  - Produceren, installeren en energie
  - Bouwen, wonen en interieur
  - Horeca, bakkerij en recreatie
  - Mobiliteit en transport
  - Media, vormgeving en ICT
  - Maritiem en Techniek
- 8 Welk profiel heb je gekozen? [Alleen voor havo of vwo leerjaar 4 of hoger]
- Cultuur en Maatschappij
  - Economie en Maatschappij
  - Natuur en Gezondheid
  - Natuur en Techniek
  - Economie en Maatschappij / Cultuur en Maatschappij
  - Natuur en Techniek / Natuur en Gezondheid
  - Natuur en Techniek / Economie en Maatschappij
  - Natuur en Gezondheid / Economie en Maatschappij
  - Natuur en Techniek / Cultuur en Maatschappij
  - Natuur en Gezondheid / Cultuur en Maatschappij
  - Ik heb nog geen profiel gekozen
- 9 Helpen leraren je om je best te doen op school?
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel
- 10 Letten je leraren op wat je goed en niet zo goed kunt?
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel
- 11 Ben je tevreden over wat je leert op school?
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel
- 12 Doe je verschillende dingen in een les?
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel

- 13 Werken computers, laptops of tablets goed op je school?
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel
  - Niet van toepassing
- 14 Ben je tevreden met het gebruik van computers of digibord in de les?
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel
  - Niet van toepassing
- 15 Bespreken leraren wel eens het nieuws in de lessen? *(Bijvoorbeeld dingen uit het (jeugd)journaal, een nieuwswebsite of uit de krant)*
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel
- 16 Is dat wat je leert op school nuttig voor als je van school af gaat?
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel
- 17 Ben je tevreden over de extra activiteiten buiten de les? *(Bijvoorbeeld schoolreisje, sportdag of bezoek aan museum)*
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel
  - Niet van toepassing
- 18 Helpt de school je met het kiezen van een volgende studie of werk?
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel
  - Niet van toepassing
- 19 Kunnen je leraren goed uitleggen?
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel
- 20 Ben je tevreden over je mentor?
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel
- 21 Krijg je hulp als je problemen hebt met leren?
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel
  - Niet van toepassing

- 22 Vertellen je leraren je duidelijk hoe je een opdracht of toets hebt gemaakt?
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel
- 23 Vertelt de school leerlingen de belangrijke dingen die op school gebeuren? (*Bijvoorbeeld nieuws over activiteiten, regels of lesuitval*)
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel
- 24 Doet de school iets met de mening of ideeën van leerlingen? (*Bijvoorbeeld via een leerlingenraad kunnen leerlingen inspraak hebben*)
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel
- 25 Ben je tevreden over de sfeer op je school?
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel
- 26 Vind je het leuk om met andere leerlingen van je school om te gaan?
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel
- 27 Heb je het naar je zin op school?
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel
- 28 Voel je je veilig op school?
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel
- 29 Zijn de regels op je school duidelijk?
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel
- 30 Helpt de school je goed als je persoonlijke problemen hebt? (*Bijvoorbeeld gezondheidsproblemen, problemen thuis, ruzies*)
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel
  - Niet van toepassing

- 31 Ben je tevreden met wat je school doet tegen pesten?
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel
  - Niet van toepassing
- 32 Ben je de afgelopen 3 maanden gepest op school? *(Bijvoorbeeld klas, schoolplein, kantine, wc's, gang)*
- Zeker wel
  - Meestal wel
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal niet
  - Zeker niet
- 33 Ben je de afgelopen 3 maanden online gepest door leerlingen van school? *(Bijvoorbeeld via WhatsApp, Instagram, Snapchat, Facebook)*
- Zeker wel
  - Meestal wel
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal niet
  - Zeker niet
- 34 Hebben leerlingen van je school je de afgelopen 3 maanden expres lichamelijk pijn gedaan?
- Zeker wel
  - Meestal wel
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal niet
  - Zeker niet
- 35 Hebben leerlingen van je school je de afgelopen 3 maanden gediscrimineerd? *(Bijvoorbeeld gemeen doen om wie je bent, waar je vandaan komt, hoe je eruit ziet of door je geloof)*
- Zeker wel
  - Meestal wel
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal niet
  - Zeker niet
- 36 Helpt je school je bij het zoeken naar een stage? [Alleen voor praktijkonderwijs]
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel
  - Niet van toepassing
- 37 Leer je op jouw stage dingen die handig zijn voor werken? [Alleen voor praktijkonderwijs]
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel
  - Niet van toepassing
- 38 Sluiten de toetsen aan op wat je hebt geleerd in de lessen?
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel
  - Niet van toepassing
- 39 Helpt de school jou, naast het begrijpen van de lesstof, ook met andere vaardigheden? *(Bijvoorbeeld vinden van goede informatie, leren plannen, presenteren of hoe je goed met elkaar om kunt gaan)*
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel

- 40 Gaan leraren goed met je om?
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel
- 41 Ben je tevreden over de begeleiding die je hebt gehad bij het kiezen van jouw profiel/vakkenpakket?
[Alleen voor havo of vwo leerjaar 4 of hoger OF vmbo leerjaar 3 of hoger]
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel
  - Niet van toepassing
- 42 Ben je tevreden over de voorbereiding op de eindexamens? [Alleen voor havo of vwo leerjaar 4 of hoger OF vmbo leerjaar 3 of hoger]
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel
  - Niet van toepassing
- 43 Hebben leraren genoeg tijd voor je?
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel
- 44 Wordt er op school aan je gevraagd wat je van de lessen vindt?
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel
- 45 Heb je op school toegang tot boeken, computers of andere lesmaterialen om je schoolwerk goed te kunnen doen?
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel
- 46 Worden verschillende vakken op elkaar afgestemd? *(Bijvoorbeeld niet te veel grote opdrachten tegelijk)*
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel
- 47 Heb je een van de volgende leerproblemen, beperkingen of blijvende ziektes? [NIET voor praktijkonderwijs]
- Gedragsproblemen (bijv. ADHD, ADD of concentratieproblemen)
  - Autisme
  - Dyslexie of dyscalculie
  - Een blijvende ziekte of aandoening (bijv. migraine, eczeem, epilepsie of diabetes)
  - Een psychische aandoening (bijv. depressie, angststoornis of een eetstoornis)
  - Een beperking in beweging (bijv. niet goed kunnen lopen)
  - Een functionele beperking (dit is een beperking die voor jou het dagelijks leven moeilijker maakt, bijv. stotteren, blind zijn, doof zijn)
  - Een andere beperking of ziekte
- Nee
  - Ja
  - Dit wil ik niet zeggen

- 48 Ben je tevreden over de hulpmiddelen en aanpassingen op school voor jouw beperking? *(Bijvoorbeeld bij het maken van toetsen)* [NIET voor praktijkonderwijs EN alleen bij leerproblemen, beperkingen of blijvende ziektes]
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel
- 49 Ervaar je wel eens stress door school? [NIET voor praktijkonderwijs]
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel
- 50 Is er een leerlingenraad op jouw school?
- Nee
  - Ja
  - Weet ik niet
- 51 Kun je extra vakken of activiteiten volgen als je dat wilt? *(Bijvoorbeeld debatclub, schoolband of een extra taal)*
- Nee
  - Ja
  - Weet ik niet
- 52 Ben je tevreden over de plek(ken) op school waar je rustig kunt leren? *(Bijvoorbeeld Open Leercentrum, bibliotheek, aula of stilleruimte)*
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel
  - Niet van toepassing
- 53 Is voor jou duidelijk waar of naar wie je toe moet als je een klacht hebt?
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel
- 54 Ben je tevreden over de beroepsgerichte praktijklessen? [Alleen voor vmbo]
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel
  - Niet van toepassing
- 55 Ben je tevreden over de plek(ken) waar je pauze kunt houden?
- Zeker niet
  - Meestal niet
  - Soms wel, soms niet
  - Meestal wel
  - Zeker wel
- 56 Wat voor rapportcijfer geef je jouw school? [rapportcijfer: 1 - 10]
- 57 Is door corona het rapportcijfer dat je net voor jouw school hebt gegeven:
- Veel hoger dan normaal
  - Iets hoger dan normaal
  - Hetzelfde als normaal
  - Iets lager dan normaal
  - Veel lager dan normaal
- 58 Wil je nog iets tegen jouw school zeggen? [open]

Bijlage II: Netto respons per school LAKS-monitor 2022

Tabel 13: Netto respons per school LAKS-monitor 2022

Naam instelling	Netto respons	Aangemelde leerlingen ⁷	Populatie school ⁸	% Netto respons (van populatie school)
00IP00 KSH	563	*	1.625	34,6%
00LJ00 Christelijk College Schaersvoorde	646	949	950	68,0%
00LJ01 Christelijk College Schaersvoorde	122	142	143	85,3%
00LJ02 Christelijk College Schaersvoorde	76	137	138	55,1%
00LJ05 Christelijk College Schaersvoorde	305	384	384	79,4%
00PJ00 Erasmus College	570	1.641	1.643	34,7%
00ZD00 Bonhoeffercollege	956	1.555	1.559	61,3%
01EO00 Purmerendse Scholengroep	354	477	1.346	26,3%
01FY00 Augustinianum	480	1.101	1.317	36,4%
01IW00 Dongemond College	1.144	1.495	1.493	76,6%
01IW03 Dongemond College	430	525	526	81,7%
01KL09 Maritieme Academie Harlingen	26	111	142	18,3%
01LZ00 Eerste Christelijk Lyceum	379	*	1.123	33,7%
01MB00 Alfrink College	630	*	1.589	39,6%
01MO00 Trevianum Scholengroep	621	915	916	67,8%
01NJ16 Terra	50	*	150	33,3%
01VJ06 Eddy Hillesum Lyceum	165	*	228	72,4%
02CI00 Insula College	802	1.111	1.120	71,6%
02DZ04 Sint Stanislascollege	532	*	791	67,3%
02IC00 RGO	199	*	536	37,1%
02ME02 Tabor College Oscar Romero	746	1.258	1.261	59,2%
02NZ12 Kompaan College	85	94	94	90,4%
02NZ13 Kompaan College	104	163	163	63,8%
02QP00 Willibrord Gymnasium	222	*	429	51,7%
02QQ00 HAVO Notre Dame des Anges	461	711	583	79,1%
02TZ00 St. Michaël College	1.110	1.338	1.341	82,8%
02UC00 Atheneum College Hageveld	842	1.396	1.400	60,1%
02VA00 Roelof van Echten College	773	1.120	1.126	68,7%
02VA01 Roelof van Echten College	557	801	930	59,9%
02ZR02 Het College	119	*	328	36,3%
03AQ00 Open Schoolgemeenschap Bijlmer	1.020	1.337	1.337	76,3%
03FO00 CVO 't Gooi	754	1.401	1.405	53,7%
03FO01 CVO 't Gooi	339	478	479	70,8%
03FO04 CVO 't Gooi	156	236	237	65,8%
03KN00 Pius x-College	1.453	1.891	2.156	67,4%
04DS00 Trevianum Scholengroep	348	469	469	74,2%
05AV00 Twents Carmel College	619	1.096	1.097	56,4%
05AV01 Twents Carmel College	682	913	913	74,7%
05AV02 Twents Carmel College	714	1.622	1.621	44,0%
05AV03 Twents Carmel College	420	525	525	80,0%
05AV04 Twents Carmel College	188	265	265	70,9%
07BQ00 Trevianum Scholengroep	601	1.076	1.079	55,7%
07FO00 Praktijkschool Westfriesland	164	*	240	68,3%
09VG00 Reeshof College	536	705	343	156,3%
10JY00 Kolom Praktijkcollege Het Plein	99	*	189	52,4%
11AI00 Gooise Praktijkschool	159	*	288	55,2%
12IR00 De Nieuwe Veste	660	1.041	1.146	57,6%

7 (*) Afname via externe aanbieder, aantal aangemelde leerlingen onbekend.

8 Gebaseerd op voorlopige leerlingentellingen met peildatum 1 oktober 2021.

Naam instelling	Netto respons	Aangemelde leerlingen ⁹	Populatie school ¹⁰	% Netto respons (van populatie school)
12IR05 De Nieuwe Veste	353	452	448	78,8%
13EB00 Praktijkonderwijs Zutphen	172	*	210	81,9%
13OR01 Goese Lyceum	10	*	497	2,0%
14LF00 Jan van Brabant College	394	*	881	44,7%
15DN00 De Boog	91	*	164	55,5%
15NY00 Curio praktijkschool Breda	175	*	356	49,2%
15QW00 RGO	580	*	1.188	48,8%
16AW00 OSG Echnaton	606	994	1.045	58,0%
16MQ00 Koning Willem II college	1.040	*	1.698	61,2%
16NK00 Vrijeschool Zutphen VO	355	543	1.165	30,5%
16PA00 Christelijk Gymnasium Utrecht	595	808	953	62,4%
17BZ02 OOZ	297	379	378	78,6%
17IM04 OBC Bemmelen	52	110	399	13,0%
18BR00 Praktijkonderwijs Assen	175	*	236	74,2%
18TR02 Onderwijsgroep Zuid Hollandse Waarden	39	58	1.030	3,8%
18UZ00 PrO Stadskanaal	138	*	182	75,8%
18XU00 Beatrix College	989	*	1.982	49,9%
19IP00 Rembrandt College	621	924	924	67,2%
19IW00 RSG Wolfsbos	454	660	457	99,3%
19IW02 RSG Wolfsbos	116	159	363	32,0%
19IW04 RSG Wolfsbos	173	347	407	42,5%
19IW05 RSG Wolfsbos	9	81	80	11,3%
20BC00 Oranje Nassau College	692	841	1.783	38,8%
20BC01 Oranje Nassau College	767	977	1.309	58,6%
20BV00 Praedinius Gymnasium	169	*	813	20,8%
20CP00 Nehalennia SSG	143	*	622	23,0%
20DH00 Kompaan College	160	259	1.226	13,1%
20DH06 Kompaan College	292	429	429	68,1%
20DH13 Kompaan College	96	106	104	92,3%
20EI03 Vathorst College	625	997	998	62,6%
20JX00 OMO Scholengroep Helmond	592	*	495	119,6%
20JX02 OMO Scholengroep Helmond	622	*	1.434	43,4%
20JX04 OMO Scholengroep Helmond	295	*	1.748	16,9%
20JX11 OMO Scholengroep Helmond	110	*	234	47,0%
20KA00 Scholengemeenschap Groenewald	1.009	*	1.449	69,6%
20LA02 Esdal College	385	478	470	81,9%
20LA03 Esdal College	306	380	385	79,5%
20LA05 Esdal College	170	201	204	83,3%
20LA06 Esdal College	142	161	174	81,6%
20LA07 Esdal College	171	194	197	86,8%
20LL00 Bouwens van der Boijecollege	646	*	1.419	45,5%
20MH00 Jac. P. Thijssen College	811	1.777	1.780	45,6%
21EX00 Theresialyceum	895	1.267	1.268	70,6%
21GU00 Edith Stein College	502	724	993	50,6%
21GU08 College St.-Paul	221	263	282	78,4%
23JA01 Grafisch Lyceum Rotterdam	417	503	508	82,1%
25EF01 Stichting Clusius College	399	489	487	81,9%
25EF02 Stichting Clusius College	794	1.070	1.075	73,9%
25EF03 Stichting Clusius College	307	363	364	84,3%
25EF04 Stichting Clusius College	493	696	696	70,8%
25EF05 Stichting Clusius College	194	234	232	83,6%
25EF06 Stichting Clusius College	317	543	542	58,5%
25EF08 Stichting Clusius College	245	302	304	80,6%

9 (*) Afname via externe aanbieder, aantal aangemelde leerlingen onbekend.

10 Gebaseerd op voorlopige leerlingentellingen met peildatum 1 oktober 2021.

Naam instelling	Netto respons	Aangemelde leerlingen ¹¹	Populatie school ¹²	% Netto respons (van populatie school)
25EF09 Stichting Clusius College	428	588	577	74,2%
25GF00 Dendron College	1.101	*	1.741	63,2%
25GV01 Stichting Aeres Groep	287	348	348	82,5%
25GV05 Stichting Aeres Groep	322	399	402	80,1%
25GV07 Stichting Aeres Groep	397	546	549	72,3%
25GV08 Stichting Aeres Groep	295	454	449	65,7%
25GV09 Stichting Aeres Groep	313	383	382	81,9%
25GV10 Stichting Aeres Groep	374	541	542	69,0%
25GV30 Stichting Aeres Groep	238	303	300	79,3%
25GV31 Stichting Aeres Groep	251	312	312	80,4%
25GV32 Stichting Aeres Groep	285	405	404	70,5%
25GV34 Stichting Aeres Groep	262	*	476	55,0%
25MB00 Montessori College Eindhoven	387	746	746	51,9%
26HL00 Terra Nigra	74	207	238	31,1%
26KR00 MaxX	99	*	146	67,8%
26MJ00 Laurentius Praktijkschool	75	*	157	47,8%
26MP00 De Noordhoek	172	*	209	82,3%
27MD01 Kennemer College mavo-havo	432	588	589	73,3%
27VD00 Stichting Aeres Groep	389	874	887	43,9%
27VG00 Porta Mosana College	463	1.232	1.236	37,5%
27VG01 VMBO Maastricht (SMC)	182	*	144	126,4%
29VW00 HPC Charlois	136	*	202	67,3%
29VX00 HPC Zuidwijk	127	*	189	67,2%
29VY00 RSG Tromp Meesters Pro-school	44	*	87	50,6%
29VZ00 HPC Centrum	98	*	207	47,3%
30BC00 SintLucas	422	494	497	84,9%
Totaal	51.055	57.668 ¹³	90.246	56,6%

Bron: ResearchNed; LAKS-monitor 2022

11 (*) Afname via externe aanbieder, aantal aangemelde leerlingen onbekend.

12 Gebaseerd op voorlopige leerlingentellingen met peildatum 1 oktober 2021.

13 Exclusief leerlingen aangemeld via externe aanbieders.

Bijlage III: Overzicht opgenomen figuren en tabellen

Figuur 1: Voorbeeld van grafische rapportage LAKS-monitor	15
Figuur 2: Rapportcijfers naar invloed van corona (95%-betrouwbaarheidsintervallen)	17
Figuur 3: Rapportcijfers naar lockdownperiode (95%-betrouwbaarheidsintervallen)	18
Tabel 1: Gekozen antwoorden op vragen inclusief n.v.t.-optie, per enquête-aanbieder	7
Tabel 2: Datacleaning	9
Tabel 3: Effect datacleaningsstappen LAKS-monitor per subgroep (meerdere selectiemaatregelen per respondent mogelijk)	9
Tabel 4: Verdeling vo-vestigingen naar schoolcategorie binnen populatie, non-respons en respons, LAKS-monitor 2022 (geeft over- of ondervertegenwoordiging aan van de respons; kolompercentages)	10
Tabel 5: Verdeling respons en populatie binnen LAKS-monitor 2022 naar leerjaar, schoolsoort, geslacht	10
Tabel 6: Rapportcijfer school LAKS-monitor 2022 naar leerjaar, schoolsoort, geslacht	11
Tabel 7: Communaliteiten, factorladingen en Cronbach's alpha LAKS-monitor 2022 (PCA)	12
Tabel 8: Is door corona het rapportcijfer dat je net voor jouw school hebt gegeven:	17
Tabel 9: Aantallen invullers (kolom% en rij%) naar lockdownperiode en antwoord op coronavraag	18
Tabel 10: Relatie tussen lockdownperiode en effect coronavraag op rapportcijfer (2022)	18
Tabel 11: Gemiddelde rapportcijfers naar lockdownperiode en antwoord op coronavraag	19
Tabel 12: Verschil tussen meetjaren gecontroleerd voor leerling- en schoolkenmerken	19
Tabel 13: Netto respons per school LAKS-monitor 2022	28

Bijlage IV: Literatuur

- Van Buuren, S. (2012). *Flexible Imputation of Missing Data*. New York: Chapman and Hall/CRC,
<https://doi.org/10.1201/b11826>
- Field, A. (2009). *Discovering statistics using SPSS (third edition)*. California: Sage.
- Hair, J. F., Anderson, R. E., Tatham, R. L., & Black, W. C. (1998). *Multivariate Data Analysis* (5th ed.).
Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
- Tabachnick, B. G. & Fidell, L. S. (2001). *Using multivariate statistics* (4th ed.). Needham Heights, MA:
Allyn and Bacon.

